

Sl. No. :

नामांक			Roll No.			

Tear Here

No. of Questions - 18

SS-23-Sindhi Sah.

No. of Printed Pages - 7

उच्च माध्यमिक परीक्षा, 2019
SENIOR SECONDARY EXAMINATION - 2019
सिन्धी साहित्य
SINDHI SAHITYA

समय : 3¼ घण्टे

पूर्णांक : 80

شاگردن لاءِ ضروري هدايتون

1. سڀ سوال ڪرڻ ضروري آهن -
2. هر هڪ سوال جي سامهون مارڪون ڏنل آهن -

प्रश्न पत्र को खोलने के लिए यहाँ फाड़ें

TEAR HERE TO OPEN THE QUESTION PAPER

यहाँ से काटिए

शागिर्दनि लाइ ज़रूरी हिदायतू

- 1) सभु सुवाल करणु, ज़रूरी आहिनि ।
- 2) हरहिक सुवाल जे साम्हूं मार्कू डिनल आहिनि ।

هيٺ ڏنل ٽڪري کي ڌيان سان پڙهي سوالن جا جواب لکو.

جيئن نور بنا سڀ ڪوڙ آهي. نيئن صحت بنا سڄي آهي. صحت هڪ خزانو آهي. جهڙي ۽ طرحه خزاني جي سنڀال سٺي نموني صحيح طرحه سان ڪئي ويندي آهي. تهڙي ۽ طرحه انسان کي گهرجي ته پنهنجي صحت جي سنڀال ٿيڪ نموني ڪري سڄي صحت دوائن جي دڪان تان نه ملي سگهندي مگر سڄي صحت قدرتي نيمن جي پالنا سان حاصل ڪري سگهجي ٿي. جيترو انسان قدرت کان پري رهندو اوترو ئي بيمارين جو شڪار ٿي رهندو. قدرتي نعمتن کي عمل ڪرڻ سان خرچو نه آهي مگر لاپ گهڻو آهي. صحت کي سالم رکڻ لاءِ قدرتي نعمتن جي ڄاڻ ضروري آهي.

- (1) مٿين ٽڪري جو سهڻو سڀرو لکو. [1]
- (2) نور بنا سڀ ڇا آهي؟ [1]
- (3) انسان سڄي صحت ڪيئن حاصل ڪري سگهي ٿو؟ [1]
- (4) صحت کي سالم رکڻ لاءِ ڪنهنجي ڄاڻ ضروري آهي؟ [1]
- (5) ضد لکو. سچ [1]

ههٺ ڏنل ٽڪري ڪي به ڌيان سان پڙهي سوالن جا جواب لکيو :

جيئن نور بنا سڀ ڪوڙ آهي. نيئن صحت بنا سڄي آهي. صحت هڪ خزانو آهي. جهڙي ۽ طرحه خزاني جي سنڀال سٺي نموني صحيح طرحه سان ڪئي ويندي آهي. تهڙي ۽ طرحه انسان کي گهرجي ته پنهنجي صحت جي سنڀال ٿيڪ نموني ڪري سڄي صحت دوائن جي دڪان تان نه ملي سگهندي مگر سڄي صحت قدرتي نيمن جي پالنا سان حاصل ڪري سگهجي ٿي. جيترو انسان قدرت کان پري رهندو اوترو ئي بيمارين جو شڪار ٿي رهندو. قدرتي نعمتن کي عمل ڪرڻ سان خرچو نه آهي مگر لاپ گهڻو آهي. صحت کي سالم رکڻ لاءِ قدرتي نعمتن جي ڄاڻ ضروري آهي.

- (1) مٿي ڏنل ٽڪري جو سڀرو لکيو. [1]
- (2) نور بنا سڀ ڇا آهي؟ [1]
- (3) انسان سڄي صحت ڪيئن حاصل ڪري سگهي ٿو؟ [1]
- (4) صحت کي سالم رکڻ لاءِ ڪنهنجي ڄاڻ ضروري آهي؟ [1]
- (5) جيڪو لکيو : سچ [1]

(6) ڪنهن به هڪ وڻيه تي مضمون لکيو. (اٽڪل 200 لفظن ۾) [10]

(i) نوجوانن ۾ وڌندڙ انٽرنيٽ جو واهيو.

(ii) ڌيئر بچايو ڌيئر ٿيڻ هاريو.

(iii) سنڌي شاعرن جي ترسوري

(iv) آئين اڳيان ڏنل حادثي جو ورڻ

(6) ڪهڙي به هڪ وڻيه تي مضمون لکيو : (اٽڪل 200 لفظن ۾) [10]

(i) نوجوانن ۾ وڌندڙ انٽرنيٽ جو واهيو.

(ii) ڌيئر بچايو، ڌيئر پڙهيو.

(iii) سنڌي شاعرن جي ترسوري

(iv) آئين اڳيان ڏنل حادثي جو ورڻ

(7) پنهنجي اسڪول جي پرنسپال کي تو هانجي ڪلاس ۾ فرنيچر جي جوڳي بندوبست ڪرائڻ لاءِ [5]

درخواست لکيو.

يا

توهان پنهنجي پيءُ کي ها سٽل جي ڄاڻ ڏيندي خط لکيو.

(7) پهرينجي اسڪول جي پرنسپال کي تو هانجي ڪلاس ۾ فرنيچر جي جوڳي بندوبست ڪرائڻ لاءِ [5]
درخواست لکيو.

يا

توهان پهرينجي پيءُ کي ها سٽل جي ڄاڻ ڏيندي خط لکيو.

(8) هيٺين مان ڪن به پنجن اصطلاحن جي معنيٰ لکي جملي ۾ ڪم آڻيو. [1+1+1+1+1=5]

(i) اوکھڙ ڪرڻ

(ii) برميچڻ

(iii) ٻائي ولوڙڻ

(iv) اُس ۾ واراڇا ڪرڻ

(v) ٻڙهه ٻڌڻ

(vi) جڪه مارڻ

(vii) دل وٺڻ

(8) हेठियनि मां किनि बि पंजनि इस्तलाहनि जी माना लिखी जुमिले में कमि आठियो :-

[1+1+1+1+1=5]

- (i) ओघड़ि करणु ।
- (ii) बरु मेचणु ।
- (iii) पाणी विलोड़णु ।
- (iv) उस में वार अछा करणु ।
- (v) पग ब्रधणु ।
- (vi) जख मारणु ।
- (vii) दिल वठणु ।

[2] दोहे ६ सूरुनि ७ कहुँतु फरु आहि ? (9)

(9) दोहे ऐं सोरठे में कहिड़ो फरु आहि ? [2]

[3] पंजकड़ो जाकि च्ठु आहि ? म्हाल ड़िनि समझायो. (10)

(10) 'पंजकड़ो' छाखे चड़ो आहि ? मिसाल ड़ेई समझायो । [3]

[4] हवाल समझायो. (11)

“चोकर ७ को अहुँतु ७ अलिम आहि १”

या

“हं मरदा म्हा ६ कि जेहंकि बिक्ति बि لحाफ. असिन पिरन सां लताड़िंदा वीयन ठा. आहा कारि ७ गन

जि ह्ठन जि हनर सां चमकि किंदि न कرامत ति ड़िकारि.”

(11) हवाल समझायो : [4]

“छो, घर में को अहिड़ो प्राब्लम आहि छा ?”

या

“हिन मुर्दा मिट्टीअ खे, जंहीं खे बेखुटके, बे-लिहाज़ असीं पेरनि सां लताड़िंदा वजूं था, उहा

कारीगरनि जे हथनि जे हुनर सां चिमिकी केड्डी न करामत थी ड़ेखारे ।”

[2+2+2=6]

(12) هيٺين مان ڪن به ٽن سوالن جا جواب ڏيو.

- (i) محمد رام ڪنهنجي مدد ڪندو هو؟
- (ii) پارليامينٽ جي ميمبرن بابت ليکڪ ڪهڙي طنز ڪئي آهي؟
- (iii) ليکڪ، دادا واسواڻي ۽ ڪي ڪنهنجو روپ مڃيو آهي؟
- (iv) جمينٽراء سان گڏ هندوستان ڪيرو ڪيو آيا هئا؟
- (v) هيومن ڪالائي ۽ تي جاري ٿيل ٽپال ٽڪلي ۽ بابت ڄاڻ ڏيو.

(12) هيٺيڻي مان ڪيڻي بي ٽيني سواليڻي جا جواب ڏيو :

[2+2+2=6]

- (i) محمد رام ڪهڙي مدد ڪندو هو؟
- (ii) پارليامينٽ جي ميمبرن بابت ليکڪ ڪهڙي طنز ڪئي آهي؟
- (iii) ليکڪ، دادا واسواڻي ۽ ڪي ڪنهنجو روپ مڃيو آهي؟
- (iv) جمينٽراء سان گڏ هندوستان ڪيرو ڪيو آيا هئا؟
- (v) هيومن ڪالائي ۽ تي جاري ٿيل ٽپال ٽڪلي ۽ بابت ڄاڻ ڏيو.

[5+5=10]

(13) هيٺين مان ڪن به ٻه سوالن جا جواب اٽڪل 50-60 لفظن ۾ لکو.

- (i) ڪُسم ليکڪ ڪي پنهنجو جيڪو حالا ٻڌايو ” ۽ اڃا ڇو؟ “ ڪاڻي ۽ جي آڌار تي لکو.
- (ii) ’پري‘ ڪهڙي ۽ جو اختصار لکو
- (iii) ”ڏاهر سمن سمارڪ“ جي باري ۾ ڄاڻ ڏيو.

(13) هيٺيڻي مان ڪيڻي بي ٽيني سواليڻي جا جواب اٽڪل 50-60 لفظن ۾ لکيو :

[5+5=10]

- (i) ڪُسم ليکڪ ڪي پنهنجو جيڪو حالا ٻڌايو، ’پري‘ آهي ڪي؟
آخري ٽي ٻه لفظ لکيو.
- (ii) ’پري‘ ڪهڙي ۽ جو اختصار لکيو.
- (iii) ’ڏاهر سمن سمارڪ‘ جي باري ۾ ڄاڻ ڏيو.

(14) حوالو لکي محني سمجهايو۔ [4]

ٿوپگر جي پورهي مان ڏس! قل منو آهز ملي مرتبو محنت جو ڇا ٿي تنهن تي هنڙ ها راتبو.

يا

هو ته تنهنجي سندسڻ جي واسطي وينو سگهي

سک منجهان سڏڙو ڪري هڪ وادها ڏائي ته ڏس!

(14) हवालो लिखी माना समझायो :- [4]

ٿو پگر جي پورهي مان ڏس! قل منو آهز ملي مرتبو محنت جو ڇا ٿي تنهن تي هنڙ ها راتبو.

يا

هو ته تنهنجي سندسڻ جي واسطي وينو سگهي

سک منجهان سڏڙو ڪري هڪ وادها ڏائي ته ڏس!

(15) هيٺين مان ڪن به ٽن سوالن جا جواب اٽڪل 30 لفظن ۾ لکو. [2+2+2=6]

(i) 'ليلي چنيسر' بيت ۾ ڪوي ۽ ليلي ڪي ڪهڙي هدايت ڪئي آهي؟

(ii) سال ڪ سک سان ڇا ڏنو آهي؟

(iii) 'جي رکوڻا ڇا هم گد سان قرب ڪنڊن سان رکو'، جو مطلب ڇا آهي؟

(iv) ڪوي ۽ ڏينهن جو پهريون خواب ڪنهن ڪي ڪو نيو آهي؟

(v) ڀارت ڪي ڪيرون سنواريت ٿا؟

(15) हेठियनि मां किनि बि टिनि सुवालनि जा जवाब अटिकल 30 लफ्जनि में लिखो :-

[2+2+2=6]

(i) 'लीला चनेसर' बत में कवीअ लीला खे कहिड़ी हिदायत कई आहे?

(ii) सालिक सिक सां छा डिनो आहे?

(iii) 'जे रखो था चाह गुल सां कुर्ब कंडनि सां रखो' । जो मतलब लिखो?

(iv) कवीअ डींह जो पहिरियों ख्वाबु कहिंखे कोठियो आहे?

(v) भारत खे केरु संवारिनि था?

[5] (16) ”ديش ٻڳت جو خط“ ڪو ڀتا جو ساز پنهنجن لفظن ۾ لکو.

يا

ڪوي شري گورڏن پا رتي ۽ جو مختصر ۾ پريچيه ڏيو.

(16) ’देश भगत जो खतु’ कविता जो सारु पंहिंजनि लफڙجني में लिखो । [5]

يا

कवी श्री गोवर्धन ’भारती’ जो मुखतसर में परिचय ڏियो ।

[5] (17) ”گڏ جي گها ريون، ڪو ڀتا ۾ ڪوي ۽ پريم ۽ ميلاب جو سنديش ڏنو آهي! سمجهايو.

يا

’سندو، ساگر ڪيئن بڻجي ويئي؟ پنهنجن لفظن ۾ لکو.

(17) ’गडिजी घारियूं’ कविता में कविअ प्रेम ऐं मेलाप जो संदेश ڏينو آهي । समझायो । [5]

يا

’सिन्धु‘, सागर कीअं बणिजी वेई? पंहिंजनि लफڙجني में लिखो ।

[5+5=10] (18) هيٺين مان ڪي به ٻه سوال ڪريو.

(i) ’اجهو‘ ناول ۾ ڪهڙا ڪردار آهن؟ توهان ڪي ڪير و پسند آهي ۽ ڇو آهي؟

(ii) ’اجهو‘ ناول جي سماليو چٽا ڪريو.

(iii) ’اجهو‘ ناول جي ڪهاڻي پنهنجن لفظن ۾ لکو.

(18) हेठियनि मां के बि बु सुवाल करियो :- [5+5=10]

(i) ’अझो‘ नाँविल में कहिड़ा किरदार आहिनि? तव्हांखे केरु पसंद आहे ऐं छे?

(ii) ’अझो‘ नाँविल जी समालोचना करियो ।

(iii) ’अझो‘ नाविल जी कहाणी पंहिंजनि लफڙجني में लिखो ।

